

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ**

Föredragande: Lena Hellsson

DOM
2012-07-03
Meddelad i
Växjö

Mål nr
2092-12

KONKURRENSVERKET	
2012-07-04	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

SÖKANDE

Econet Oy
Malminkaari 5
FI-00700 Helsingfors
Finland

Ombud:

Advokaten Tomas Eliasson och/eller Jur.kand. Christian Härdgård
Advokatfirman Delphi i Malmö AB
Stora Nygatan 64
211 37 Malmö

MOTPART

Karlskrona kommun
371 83 Karlskrona

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller Econet Oy:s ansökan på så sätt att rätten förordnar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 51860

Postadress
Box 42
351 03 Växjö

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-56 02 00
E-post: fva@dom.se

Telefax
0470-255 02

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Tekniska Förvaltningen, Karlskrona kommun, har genomfört en upphandling avseende ny slamavvattningsutrustning till Koholmens avloppsverk i Karlskrona. Efter annonsering inkom anbud från tre leverantörer, Econet Oy (Econet), Malmberg Water AB (Malmberg) och Läckeby Water AB (Läckeby). Enligt tilldelningsbeslut den 25 maj 2012 har Malmberg tilldelats kontraktet.

Econet ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen rättas på så vis att ny utvärdering genomförs varvid anbuden från Malmberg och Läckeby inte ska beaktas. I andra hand yrkas att upphandlingen rättas på så sätt att en ny utvärdering i enlighet med förfrågningsunderlaget genomförs. I sista hand yrkar Econet att upphandlingen görs om. Econet anför följande som skäl. Myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. Karlskrona kommun har handlat i strid med detta när kommunen utvärderat Malmbergs och Läckebys anbud eftersom dessa borde ha förkastats på grund av att de inte uppfyller samtliga skall-krav. Malmberg och Läckeby har underlåtit att prissätta kostnadspåverkande reservationer. Malmberg har dessutom tillåtit att göra otillåtna kompletteringar efter anbudstidens utgång. När det gäller Läckeby så har bolaget inte lämnat sitt anbud på det anbudsformulär och med de bilagor som krävdes enligt förfrågningsunderlaget. Generaladvokat Lenz har i förslag till avgörande i mål C-87/94 uttalat följande. "*Med termen precisera måste förstås att lämna detaljuppgifter som gör det möjligt att mer klart beskriva föremålet det handlar om, eller att med större exakthet definiera föremålet. Med termen komplettera avses att komma in med kompletterande uppgifter som tidigare inte varit tillgängliga. De två termerna har det gemensamt att det inte handlar om att ersätta tidigare uppgifter, utan*

tvärtom att konkretisera dem på ett eller annat sätt". Karlskrona kommun har också brutit mot LOU då kommunen inte har genomfört utvärderingen av anbuden när det gäller referenser, servicetillgänglighet och arbetsmiljö i enlighet med förfrågningsunderlaget. Om utvärderingen hade gjorts på ett korrekt sätt skulle bolaget placerat sig som etta och tilldelats kontraktet. Detta gäller även om Malmbergs eller Läckebys anbud inte förkastas. Bolaget har därmed lidit eller riskerar att lida skada.

Karlskrona kommun anför att upphandlingen ska avbrytas och att en ny upphandling annonseras. Med Econet som enda anbud uppnås ingen konkurrens. Vidare ligger Econets anbud en miljon kronor över budgeten för uppdraget.

Econet har svarat följande. Bolaget uppfattar att kommunen i sitt yttrande yrkar att upphandlingen ska göras om. Denna inställning överensstämmer med bolagets sistahandsyrkande och bolaget har inga invändningar mot detta.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Därutöver följer av unionsrätten att proportionalitetsprincipen, öppenhetprincipen och principen om ömsesidigt erkännande ska genomsyra tillämpningen av LOU. Bestämmelserna om förvaltningsdomstols hantering av mål om offentlig upphandling återfinns i 16 kap. LOU i vilket bl.a. anges att om den upphandlande myndigheten brutit mot 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och detta inneburit att den leverantör som ansökt om överprövning lidit, eller kan komma

att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Anbud som inte uppfyller samtliga skall-krav i en anbudsinvitan ska i princip uteslutas från anbudsutvärderingen. För åtgärd enligt 16 kap. LOU bör emellertid krävas att det är fråga om klara avvikelser från skall-kraven.

Malmbergs anbud

Frågan om uppställda skall-krav

I förfrågningsunderlaget anges att kostnadspåverkande reservationer ska prissättas och att anbud i annat fall riskerar att förkastas. Malmberg har i sitt anbud förutsatt att befintligt betongvalv klarar belastning av den nya utrustningen. Någon prissättning har inte gjorts.

Enligt punkten AFB. 31 i förfrågningsunderlaget ska till anbudet bifogas en signerad instruktion "Upphandling av utrustning hos Karlskrona Kommun". Enligt vad som framgår av handlingarna i målet har Malmberg inte bifogat någon sådan handling. Econet påstår vidare att det inte bara är ett formellt fel utan att det finns skillnader mellan förutsättningarna i Malmbergs anbud och dokumentet. Som exempel framhåller Econet den tekniska beskrivningen i punkten 6.3, angående svetskontroll. Malmberg har angett att detta "kontrolleras och dokumenteras enligt Malmberg Waters AB:s standard". I dokumentet "Upphandling av utrustning hos Karlskrona kommun" anges att svetskontroll ska utföras i enlighet med punkten 10.4 *Oförstörande provning av svetsförband*.

Av punkten 2.1, *Slamavvattningsutrustning*, under *Allmänt*, framgår att "För att säkerställa arbetsmiljön ska det vara inbyggda utförande med erforderliga stoser för anslutning till separat frånluftssystem. Uppgift om flätkapacitet i m³/h skall framgå i anbudet". Något separat frånluftssy-

stem samt uppgifter om flätkapacitet synes inte finnas med i Malmbergs anbud.

Sammanfattningsvis gör förvaltningsrätten bedömningen att det är fråga om skall-krav som inte har uppfyllts. Karlskrona kommun har vid sin bedömning av om kraven är uppfyllda inte utan vidare kunnat nöja sig med att godta gjorda reservationer.

Fråga om kompletteringar

På uppdrag av Karlskrona kommun har Norconsult AB kontaktat Malmberg för få kompletteringar och förtydligande av Malmbergs anbud. Karlskrona kommun har enligt skrivelsen noterat att Malmberg i sitt anbud anger att bolaget förutsätter att ventilationsaggregat med tillhörande rör är av tillräcklig kapacitet för den nya slamhanteringsutrustningen. Norconsult AB har påpekat att detta inte är i enlighet med förfrågningsunderlaget. Malmberg har i sitt svar till kommunen strukit förbehållet.

Karlskrona kommunen har vidare enligt skrivelsen noterat att Malmberg förutsatt att befintlig värmeinstallation är tillräcklig men inte prissatt reservationen. Karlskrona har genom Norconsult AB påpekat att det inte är i enlighet med förfrågningsunderlaget. Malmberg har strukit förbehållet/reservationen.

Karlskrona kommun har också noterat att Malmberg i sitt anbud förutsatt att de i förfrågningsunderlaget ingående ritningarna är korrekta och kan användas som bygghandlingar. Kommunen har påpekat att det är entreprenören som ansvarar för projekteringen och ska upprätta erforderliga bygghandlingar. Malmberg har i sitt svar till Karlskrona kommun angett att bolaget godtar detta.

Karlskrona kommun har i skrivelsen vidare noterat att Malmberg i sitt anbud gjort en otillåten reservation genom förutsätta att bolaget kan byta ut en offererad utrustning efter kontraktets ingång. Malmberg har efter förfrågan strukit förutsättningarna helt från sitt anbud.

Enligt förvaltningsrättens mening är en förutsättning för att förtydliganden eller komplettering ska få ske att detta kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att de svar som Malmberg har lämnat inte är förtydliganden eller tillåtna kompletteringar. Skälet för detta är att Malmbergs anbud har blivit ett annat än det som ursprungligen förelegat.

Läckeby's anbud

Fråga om uppställda skall-krav m.m.

Som konstaterats ovan ska anbudet enligt punkten AFB.31 vara skriftligt och uppställt enligt ett formulär fogat till anbud. Enligt handlingarna i målet har Läckeby inte lämnat sitt anbud på här för avsett formulär.

I Läckeby's anbud förutsätts befintligt betonggolv klara belastningen av den nya slamhanteringsutrustningen. Enligt förvaltningsrättens mening får detta ses som en reservation som inte är prissatt.

Enligt punkten AFB.31 ska ett dokument avseende åtgärder för att säkerställa en god arbetsmiljö redovisas tillsammans med anbudet. Vidare ska referenser redovisas. Enligt vad som framgår av handlingarna i målet har Läckeby inte redovisat efterfrågade dokument. Vidare synes Läckeby inte ha redovisat dokument avseende signerad instruktion "Upphandling av utrustning hos Karlskrona kommun", "Ordningsföreskrifter för entreprenörer arbetande åt VA/Renhållning Karlskrona kommun" samt ifylld blankett "formulär leveransuppgift". Läckeby har i sitt anbud förutsatt att do-

kumenten inte behövts överlämnas eftersom dessa påstås redan ha överlämnats vid tidigare upphandling.

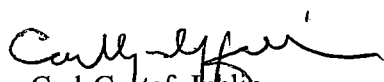
Sammanfattningsvis gör förvaltningsrätten bedömningen att det är fråga om skall-krav som Karlskrona kommun vid sin bedömning av om kraven är uppfyllda, inte kunnat nöja sig med att godta.

Fråga om brister vid anbudsutvärdering m.m.

Sammanfattningsvis har i målet gjorts gällande att Malmberg och Läckeby inte har uppfyllt ställda skall-krav och enligt förvaltningsrättens mening har Karlskrona kommun brutit mot grundläggande principer enligt 1 kap. 9 § LOU genom att utvärdera Malmbergs och Läckebys anbud, trots att dessa inte uppfyllt samtliga skall-krav. Vidare att Karlskrona kommun genom att ge alla anbudsgivare maxpoäng för referenser, servicetillgänglighet och arbetsmiljö inte gjort utvärderingen i enlighet med förfrågningsunderlaget. Detta har medfört att Econet lidit eller kan komma att lida skada. Vid denna utgång saknas skäl att pröva ytterligare invändningar som Econet framställt till stöd för sin talan.

Karlskrona kommun har anfört att om anbudet från Malmberg och Läckeby hade förkastats hade kommunen endast haft ett anbud kvar dvs. Econets, vilket kommunen menar hade inneburit att det inte hade uppnåtts någon konkurrens. Vidare menar Karlskrona kommun att Econets anbud ligger en miljon kronor över kommunens budget för den aktuella upphandlingen. Av detta skäl finner förvaltningsrätten att upphandlingen ska göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D LOU)

Carl-Gustaf Juhlin

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1D LOU